

4. Ethernet

Prof.dr Igor Radusinović

igorrr@ucg.ac.me

dr Slavica Tomović

slavicat@ucg.ac.me

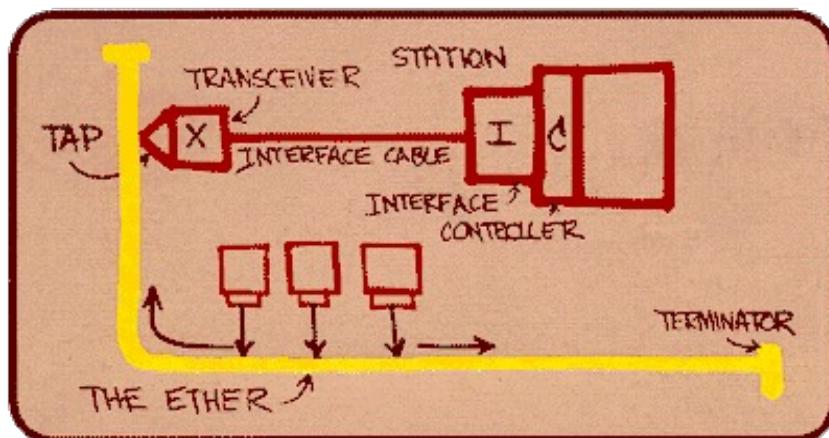
Ethernet

- Uvod
- Struktura frejma
- Standardi
- Detekcija greške
- MAC kontrola
- Switch

Ethernet

Uvod

- 1973-1976
- "dominantna" žična LAN tehnologija
- nekoliko € za 1Gb/s!
- Prva široko korišćena LAN tehnologija
- Jednostavnija, jeftinija od token LANova i ATM
- Familija standarda
- Široki opseg brzina prenosa: 10 Mb/s - 400 Gb/s

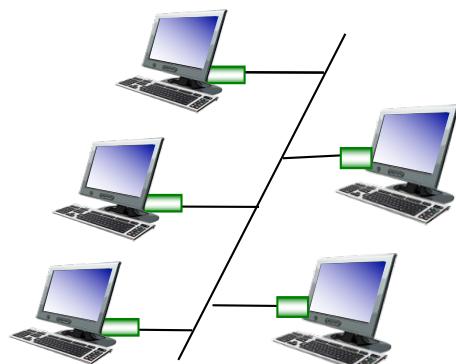

Metcalfova skica Etherneta

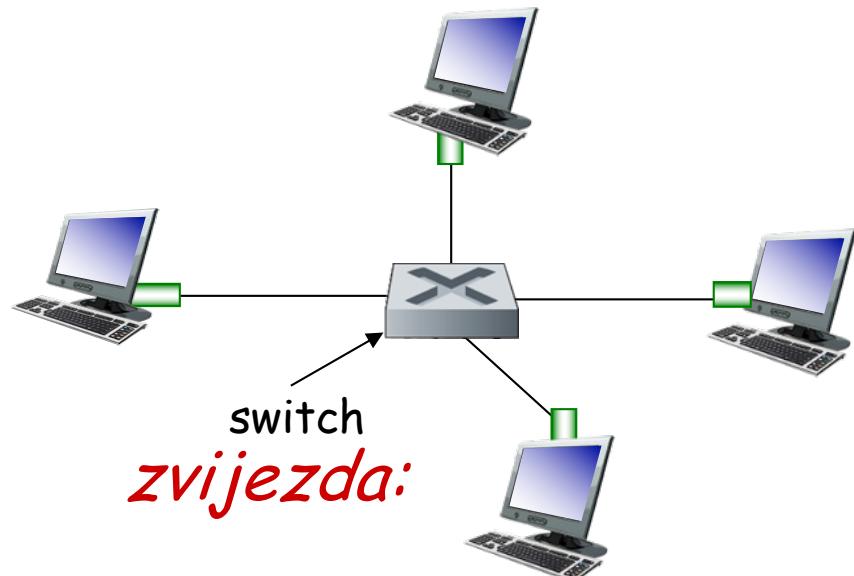
Ethernet

Uvod

- *magistrala*: bila je popularna sredinom devedesetih
  - Sva čvorišta su u istom kolizionom domenu
- *zvijezda*: preovlađuje danas
  - aktivni *switch* u centru
  - Svaki link *switcha* je poseban kolizioni domen
    - Bakarna upredena parica
    - Optičko vlakno
    - ...

magistrala: koaksijalac

Telekomunikacione mreže

Ethernet

Uvod

- Nekonektivan: Nema *konekcije* između predajnog i prijemnog adaptera.
- Nepouzdan: prijemni adapter ne šalje pozitivne ili negativne potvrde prijema predajnom adapteru
  - tok datagrama koji se prosleđuje nivou mreže može imati praznina
  - praznine popunjavaju drugi protokoli ako je to potrebno
  - u suprotnom, aplikacija će vidjeti praznine
- CSMA/CD sa eksponencijalnim backoff-om MAC kontrola

Ethernet

Struktura frejma

Adapter pošiljaoca enkapsulira IP datagram (ili neki drugi paket nivoa mreže) u Ethernet frejm

Preamble:

- 7 B sa sadržajem 10101010 praćenim sa 1B sadržaja 10101011
- Služi za sinhronizaciju prijemnika i predajnika

Ethernet

Struktura frejma

Adrese (6B):

- Ako adapter primi frejm sa odgovarajućom destinacionom ili broadcast adresom (npr ARP paket), prosleđuje podatke iz frejma protokolu mrežnog nivoa
- U suprotnom, adapter odbacuje frejm

Tip(2B):

- ukazuje na protokol nivoa mreže (najčešće IPv4 (0800) i IPv6 (86DD), ali nekad i Novell IPX i AppleTalk)

CRC(4B):

- provjera na prijemu, ako je detektovana greška, frejm se odbacuje (CCITT-32 CRC)

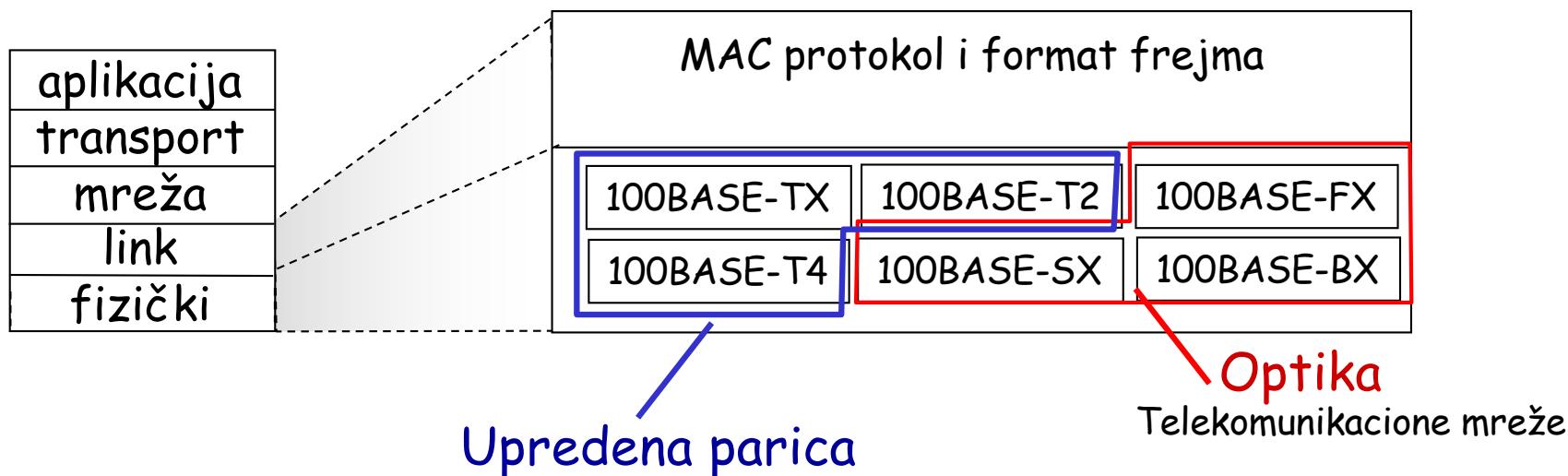
$$x^{32} + x^{26} + x^{23} + x^{22} + x^{16} + x^{12} + x^{11} + x^{10} + x^8 + x^7 + x^5 + x^4 + x^2 + x + 1$$

Ethernet

Standardi

- IEEE 802.3 radna grupa
- Pokrivaju fizički nivo i nivo linka
- zajednički MAC protokol i format frejma
- Različite brzine: 2 Mb/s, 10 Mb/s, 100 Mb/s, 1Gb/s, 2,5Gb/s, 5Gb/s, 10Gb/s, 40Gb/s, 50Gb/s, 100Gb/s, 200Gb/s i 400Gb/s
- Različiti medijumi za prenos: optičko vlakno, upredena parica,...
- Lista standarda se može naći na
<https://ieeexplore.ieee.org/browse/standards/get-program/page/series?id=68>
- IEEE 802.3-2022

Ethernet

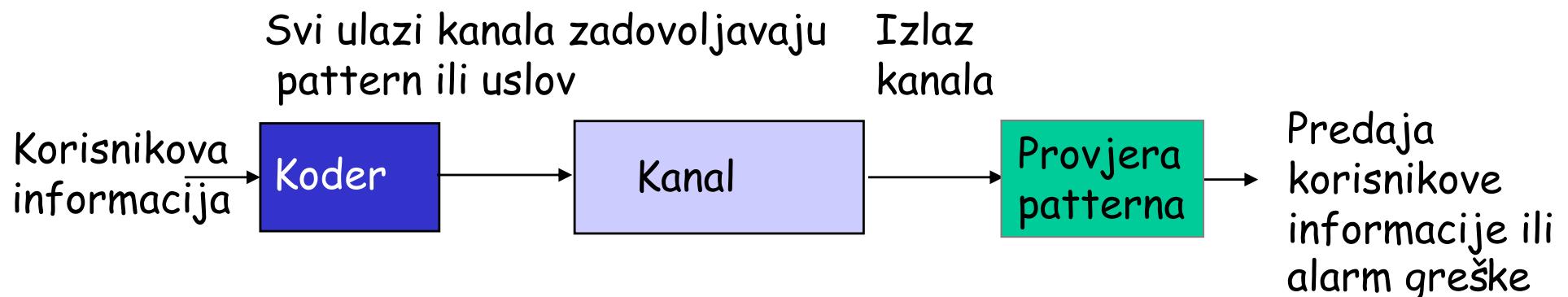
Detekcija greške

- Telekomunikacioni sistemi unose grešku
- Aplikacije zahtijevaju određeni nivo pouzdanosti
  - Aplikacije prenosa podataka zahtijevaju prenos bez greške
  - Govor & video aplikacije toleriše određeni nivo greške
- Kontrola greške se koristi kada prenosni sistem ne zadovoljava zahtjeve aplikacije
- Kontrola greške obezbjeđuje da se podaci do određenog nivoa prenose bez greške
- Dva osnovna principa:
  - *Detekcija greške & retransmisijska (ARQ)*
  - *"Forward error correction"*(FEC)
- Najčešće se realizuje na nivoima linka i transporta

Ethernet

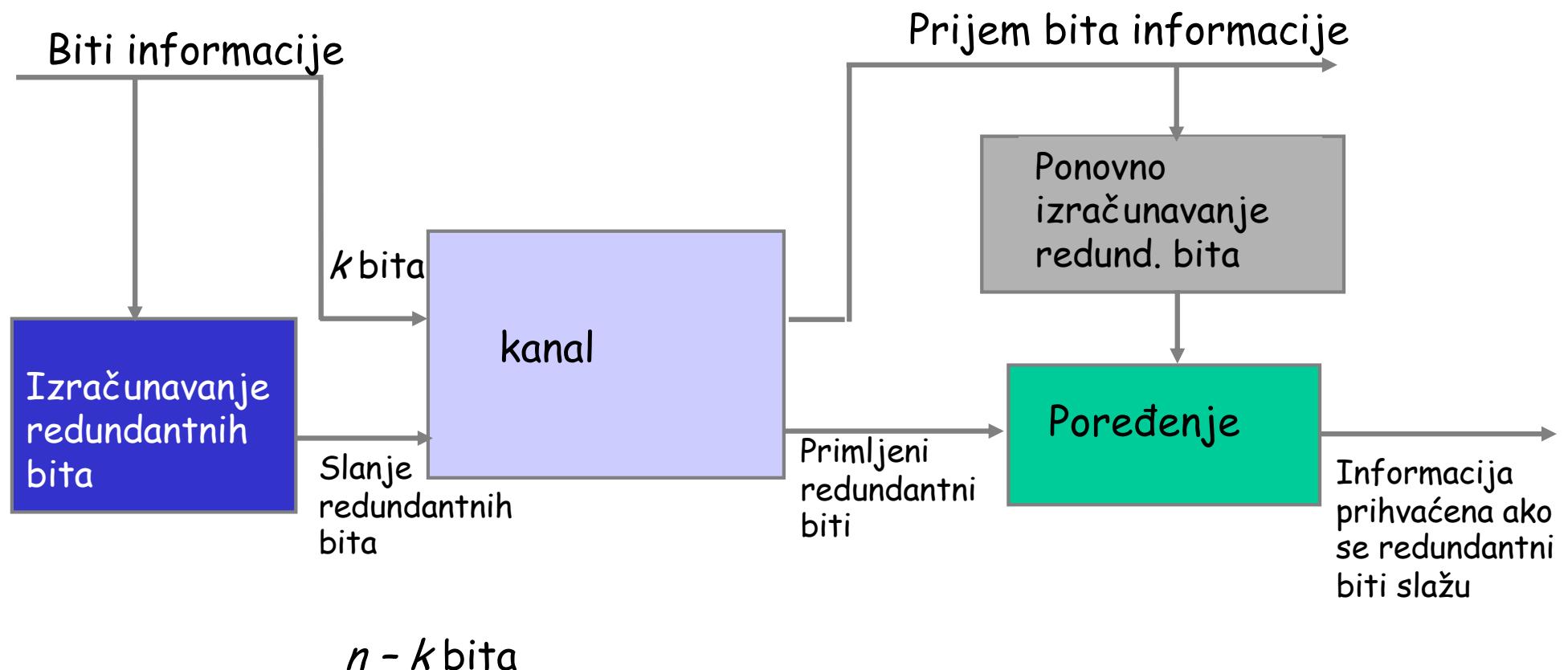
Detekcija greške

- Svi prenošeni blokovi podataka ("kodne riječi") treba da zadovoljavaju šablon (pattern)
- Ako primljeni blok ne zadovoljava šablon, znači da se pojavila greška
- Redundansa: Samo podskup svih mogućih blokova može biti kodna riječ
- Problem nastaje kada kanal transformiše kodnu riječ u drugu kodnu riječ!!!!!!

Ethernet

Detekcija greške

Ethernet

Detekcija greške

- Ciklična provjera redundanse (Cyclic Redundancy Check)
- Koriste se polinomi i aritmetika polinoma
- Implementiraju se korišćenjem kola sa pomjeračkim registrima
- Ovi kodovi predstavljaju odličnu bazu za realizaciju moćnih metoda za korekciju greške
- Originalnoj poruci odgovara polinom koji se dijeli sa generišućim polinomom. Ostatak pri dijeljenju se upisuje u CRC polje.
- Na prijemu se polinom koji odgovara primljenoj poruci dijeli generišućim polinomom. Ostatak pri dijeljenju se upoređuje sa sadržajem CRC polja. Ako nema razlika prenos je bio uspješan.
- Ovi kodovi se zovu još i polinomijalni kodovi.

Ethernet

Detekcija greške

Binarni vektor se mapira u polinome

$$(i_{k-1}, i_{k-2}, \dots, i_2, i_1, i_0) \rightarrow i_{k-1}x^{k-1} + i_{k-2}x^{k-2} + \dots + i_2x^2 + i_1x + i_0$$

Sabiranje:

$$\begin{aligned}(x^7 + x^6 + 1) + (x^6 + x^5) &= x^7 + x^6 + x^6 + x^5 + 1 \\&= x^7 + (1+1)x^6 + x^5 + 1 \\&= x^7 + x^5 + 1 \quad \text{jer je } 1+1=0 \bmod 2\end{aligned}$$

Množenje:

$$\begin{aligned}(x+1)(x^2 + x + 1) &= x(x^2 + x + 1) + 1(x^2 + x + 1) \\&= x^3 + x^2 + x + x^2 + x + 1 \\&= x^3 + 1\end{aligned}$$

Ethernet

Detekcija greške

Dijeljenje polinoma

djelilac $\overline{x^6 + x^5 : x^3 + x + 1 = x^3 + x^2 + x}$

$$\begin{array}{r} x^6 + x^5 \\ x^6 + \quad x^4 + x^3 \\ \hline x^5 + x^4 + x^3 \\ x^5 + \quad x^3 + x^2 \\ \hline x^4 + \quad x^2 \\ x^4 + \quad x^2 + x \\ \hline \end{array}$$

$x = r(x)$ ostatak

Napomena: Stepen $r(x)$ je manji nego stepen djelioca

Ethernet

Detekcija greške

Kod ima binarni generišući polinom stepena $n-k$

$$g(x) = x^{n-k} + g_{n-k-1}x^{n-k-1} + \dots + g_2x^2 + g_1x + 1$$

k informacionih bita definiše polinom stepena $k-1$

$$i(x) = i_{k-1}x^{k-1} + i_{k-2}x^{k-2} + \dots + i_2x^2 + i_1x + i_0$$

Cilj je pronaći polinom ostatka sa stepenom reda $n - k - 1$ (maksimalno) tako da je

$$x^{n-k}i(x) = q(x)g(x) + r(x)$$

Definiše se polinom kodne riječi stepena $n-1$

$$b(x) = \underbrace{x^{n-k}i(x)}_{n \text{ bita}} + \underbrace{r(x)}_{n-k \text{ bita}}$$

Ethernet

Detekcija greške

Primjer: $k=4, n=7$

Generišući polinom: $g(x) = x^3 + x + 1$

Informacija: $(1,1,0,0)$ $i(x) = x^3 + x^2$

Kodiranje: $x^3 i(x) = x^6 + x^5$

$$\begin{array}{r}
 x^3 + x^2 + x \\
 \hline
 x^3 + x + 1) \boxed{x^6 + x^5} \\
 x^6 + \quad x^4 + x^3 \\
 \hline
 x^5 + x^4 + x^3 \\
 x^5 + \quad x^3 + x^2 \\
 \hline
 x^4 + \quad x^2 \\
 x^4 + \quad x^2 + x \\
 \hline
 x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1110 \\
 \hline
 1011) \boxed{1100000} \\
 1011 \\
 \hline
 1110 \\
 1011 \\
 \hline
 1010 \\
 1011 \\
 \hline
 010
 \end{array}$$

Prenošena kodna riječ:

$$\begin{aligned}
 b(x) &= x^6 + x^5 + x \\
 \implies b &= (1,1,0,0,0,1,0)
 \end{aligned}$$

Ethernet

Detekcija greške

Sve kodne riječi zadovoljavaju sledeći pattern:

$$b(x) = x^{n-k}i(x) + r(x) = q(x)g(x) + r(x) + r(x) = q(x)g(x)$$

Sve kodne riječi su multipli od $g(x)!!!!!!$

Prijemnik dijeli primljene n-torke sa $g(x)$ i provjerava da li je ostatak nula

Ako ostatak nije nula, tada primljena n-torka nije kodna riječ

Ethernet

Detekcija greške

Implementacija pomjeračkog registra

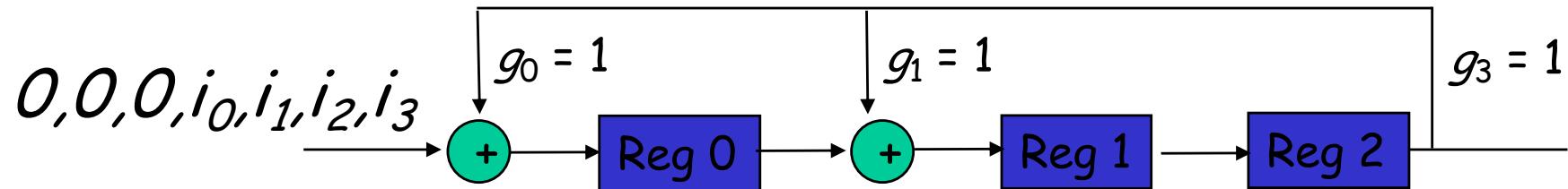
1. Prijem informacionih bita $i_{k-1}, i_{k-2}, \dots, i_2, i_1, i_0$
2. Dodavanje $n - k$ nula informacionim bitima
3. Uvođenje sekvence u kolo pomjeračkog registra koje obavlja dijeljenje polinoma
4. Poslije n shift-ova, pomjerački registar sadrži ostatak

Ethernet

Detekcija greške

Kolo za dijeljenje

Koder za $g(x) = x^3 + x + 1$

Clock	Ulasz	Reg 0	Reg 1	Reg 2
0	-	0	0	0
1	$1 = i_3$	1	0	0
2	$1 = i_2$	1	1	0
3	$0 = i_1$	0	1	1
4	$0 = i_0$	1	1	1
5	0	1	0	1
6	0	1	0	0
7	0	0	1	0

Biti provjere:

$$r_0 = 0$$

$$r_1 = 1$$

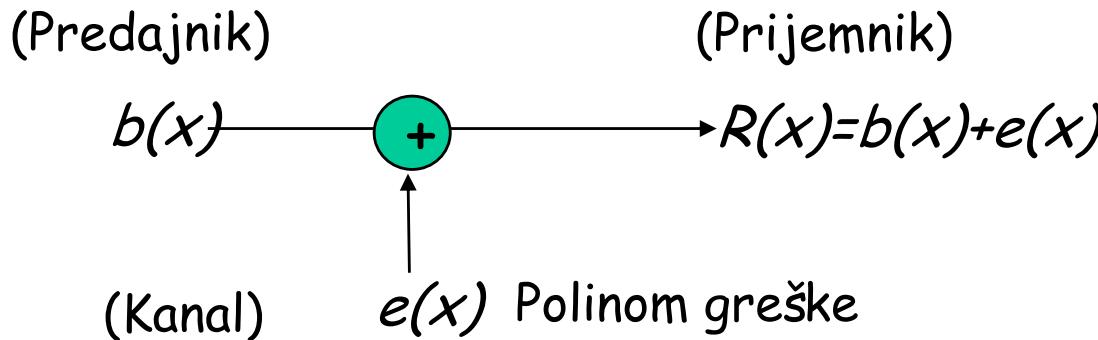
$$r_2 = 0$$

$$\implies r(x) = x$$

Ethernet

Detekcija greške

Greške koje se ne mogu detektovati

- $e(x)$ ima jedinice na mjestima greške, a nule na drugim mjestima
- Prijemnik dijeli primljeni polinom $R(x)$ sa $g(x)$
- Problem: ako je $e(x)$ multipl od $g(x)$, i kodna riječ različita od nule tada

$$R(x) = b(x) + e(x) = q(x)g(x) + q'(x)g(x)$$

- Skup grešaka koje se ne mogu detektovati je skup nenultih polinoma.

Ethernet

Detekcija greške

Dobri polinomijalni kodovi

- Treba izabrati generišući polinom tako da najvjerojatniji oblici greške ne budu multipli od $g(x)$
- Detektovanje pojedinačnih grešaka
  - $e(x) = x^i$ za grešku na $i + 1$ bitu
  - Ako $g(x)$ ima više od jednog člana ne može dijeliti x^i bez ostatka
- Detektovanje dvostrukih grešaka
  - $e(x) = x^i + x^j = x^i(x^{j-i} + 1)$ gdje je $j > i$
  - Ako $g(x)$ ima više od jednog člana, ne može dijeliti x^i bez ostatka
  - Ako je $g(x)$ prost polinom, ne može dijeliti x^{m+1} bez ostatka za svako $m \leq 2^{n-k}-1$ (Potrebno je obezbijediti da kodna riječ bude manja od $2^{n-k}-1$)
  - Prosti polinomi se mogu naći uz konsultaciju knjiga iz teorije kodova

Ethernet

Detekcija greške

Dobri polinomijalni kodovi

- *Detekcija neparnog broja grešaka*
  - Pretpostavimo da polinomi kodnih riječi imaju paran broj jedinica, tada sve greške sa neparnim brojem pogrešnih bita se lako detektuju
  - Takođe, $b(x)$ za $x = 1$ je 0 jer $b(x)$ ima paran broj jedinica
  - To znači da $x + 1$ mora biti faktor za svaki $b(x)$
  - Treba odabrati $g(x) = (x + 1) p(x)$ gdje je $p(x)$ prost polinom

Ethernet

Detekcija greške

Standardni generišući polinomi

□ CRC-8:

$$= x^8 + x^2 + x + 1$$

ATM

□ CRC-16:

$$= x^{16} + x^{15} + x^2 + 1$$

Bisync

$$= (x + 1)(x^{15} + x + 1)$$

□ CCITT-16:

$$= x^{16} + x^{12} + x^5 + 1$$

HDLC, XMODEM, V.41

□ CCITT-32:

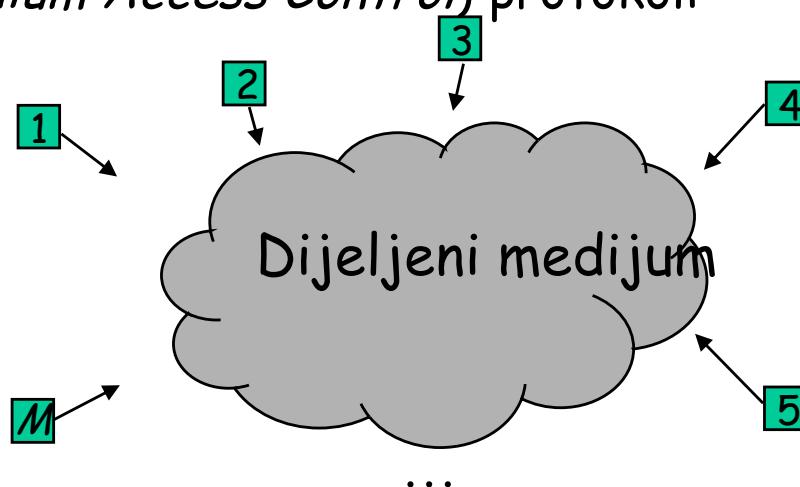
IEEE 802, DoD, V.42

$$= x^{32} + x^{26} + x^{23} + x^{22} + x^{16} + x^{12} + x^{11} + x^{10} + x^8 + x^7 + x^5 + x^4 + x^2 + x + 1$$

Ethernet

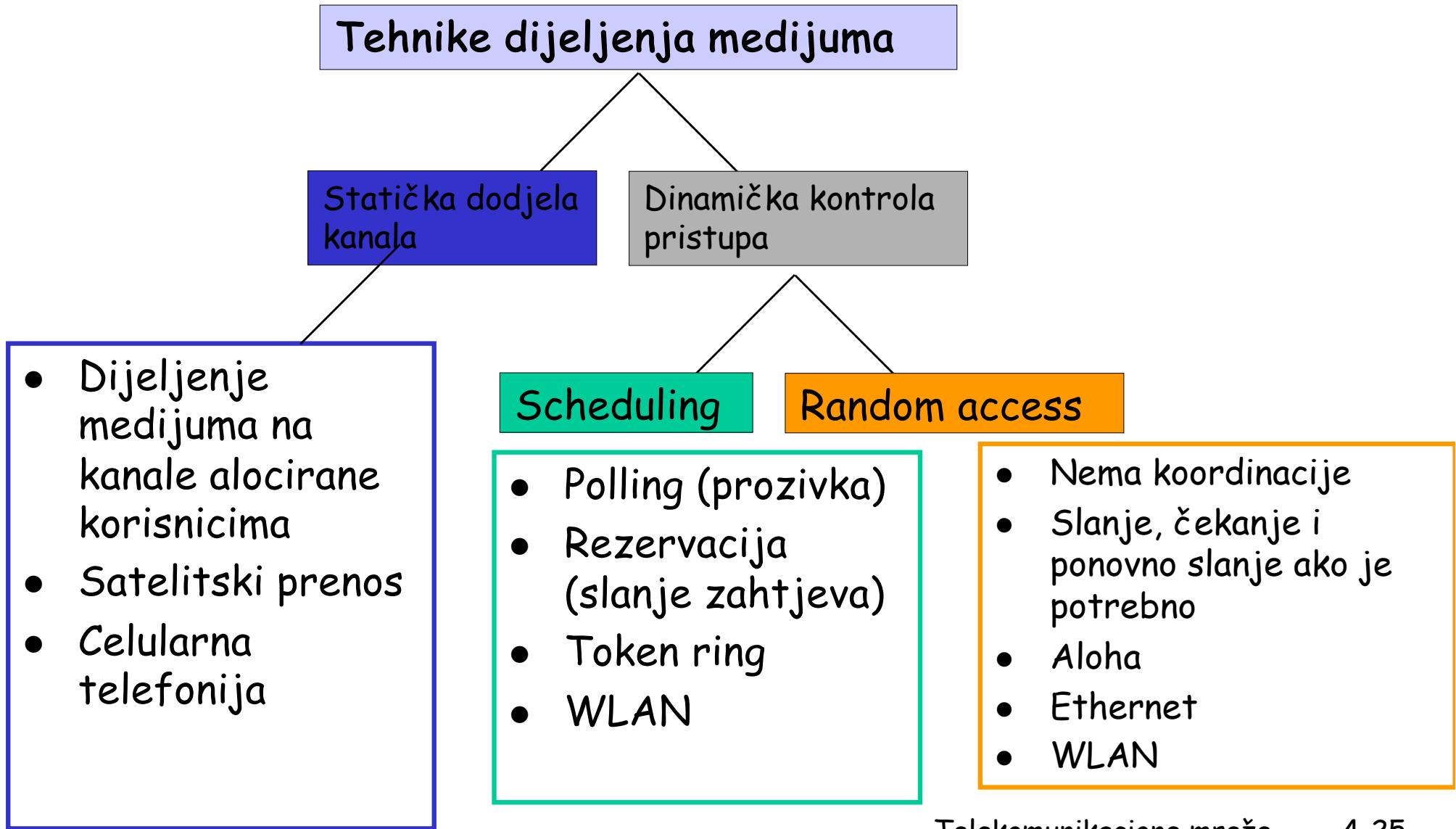
MAC kontrola

- Dijeljenje linkova je ključna karakteristika telekomunikacionih mreža
  - Niska cijena
  - Radio, koaksijalac, bakarna parica, optika,...
  - M korisnika šalju podatke na medijum
- Ključno pitanje: Kako dijeliti medijum?
  - MAC (*Medium Access Control*) protokoli

Ethernet

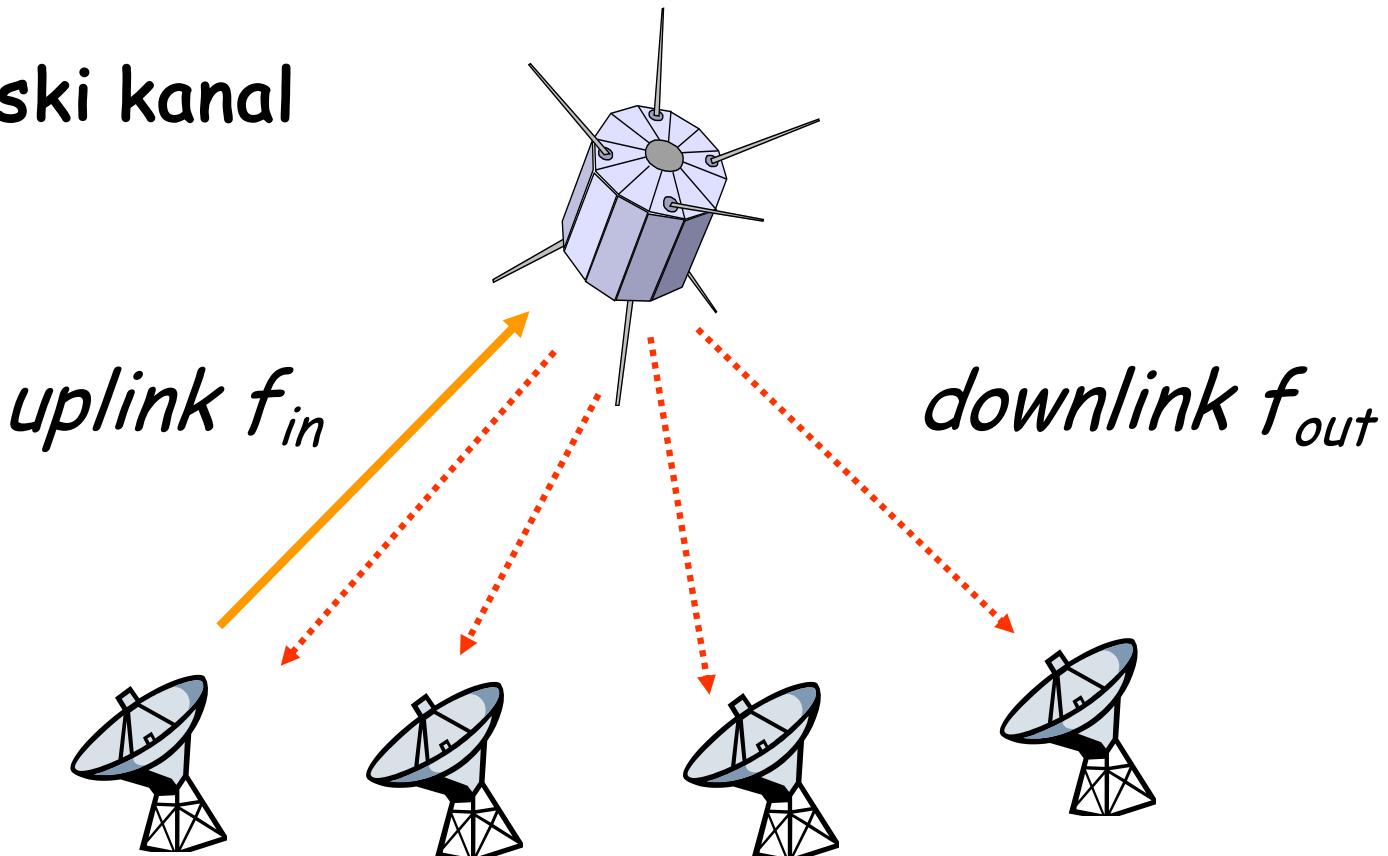
MAC kontrola

Ethernet

MAC kontrola

Satelitski kanal

Ethernet

MAC kontrola

Celularne mreže

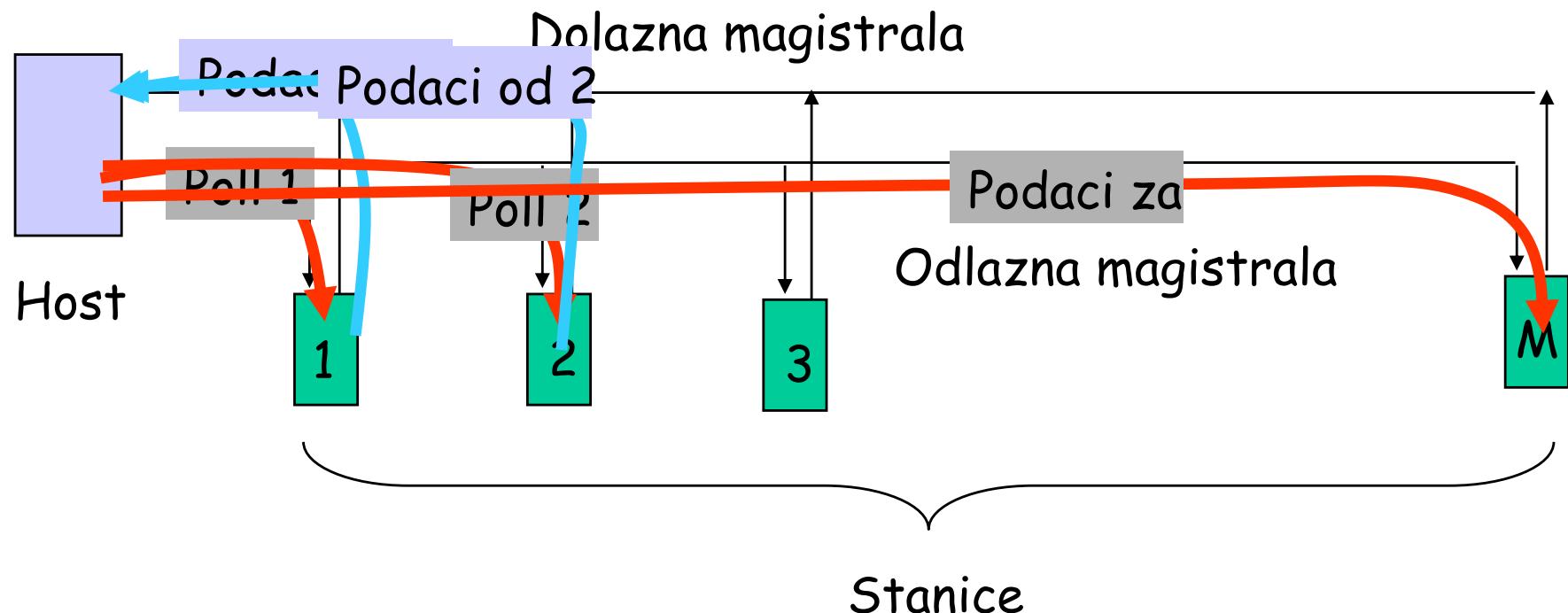
uplink f_1 ; downlink f_2

uplink f_3 ; downlink f_4

Ethernet

MAC kontrola

Scheduling: Polling

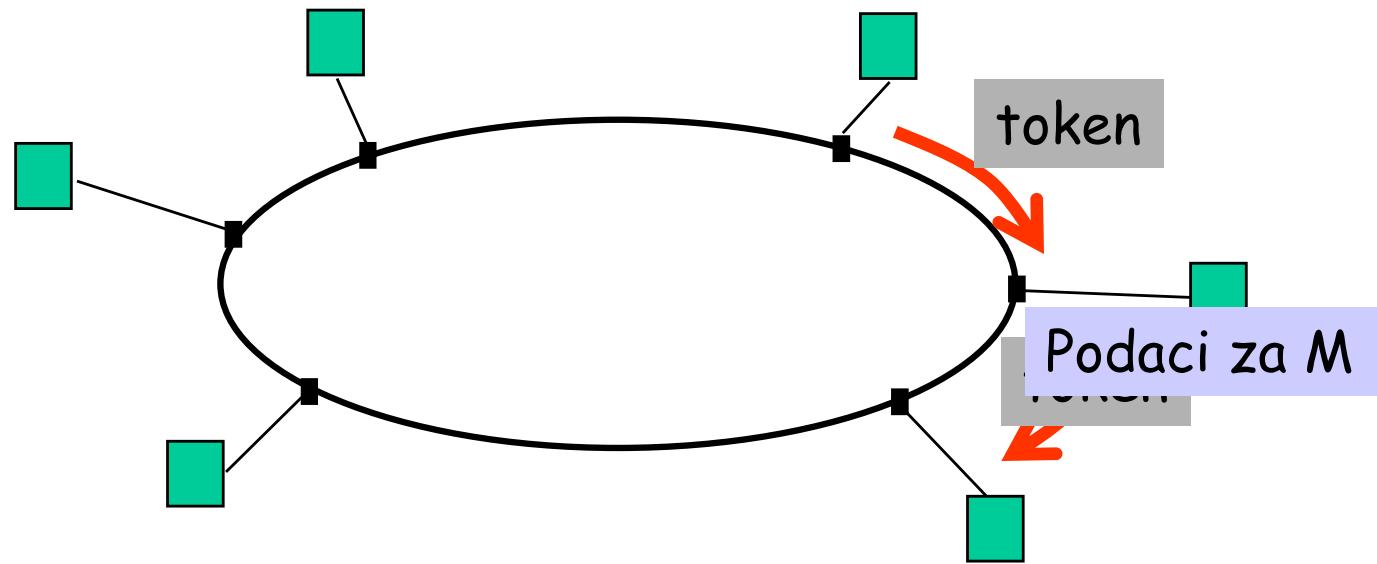

Ethernet

MAC kontrola

Scheduling: Token Passing

Prsten mreža

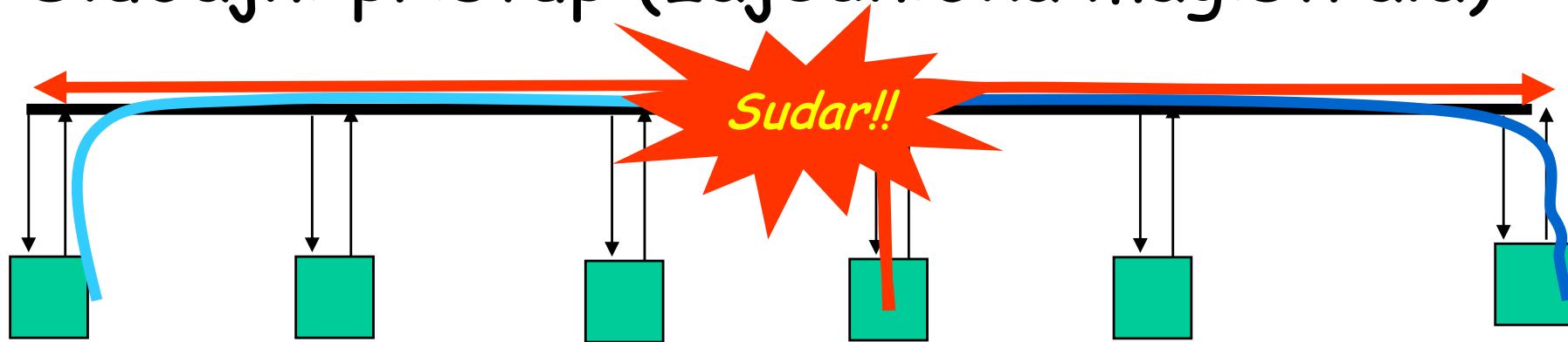

Stanica koja posjeduje token šalje podatke

Ethernet

MAC kontrola

Slučajni pristup (zajednička magistrala)

Stanica šalje kada ima podatke za slanje i
kada je medijum slobodan

Istovremeni prenos podatka se može desiti;
potreban je mehanizam retransmisijske

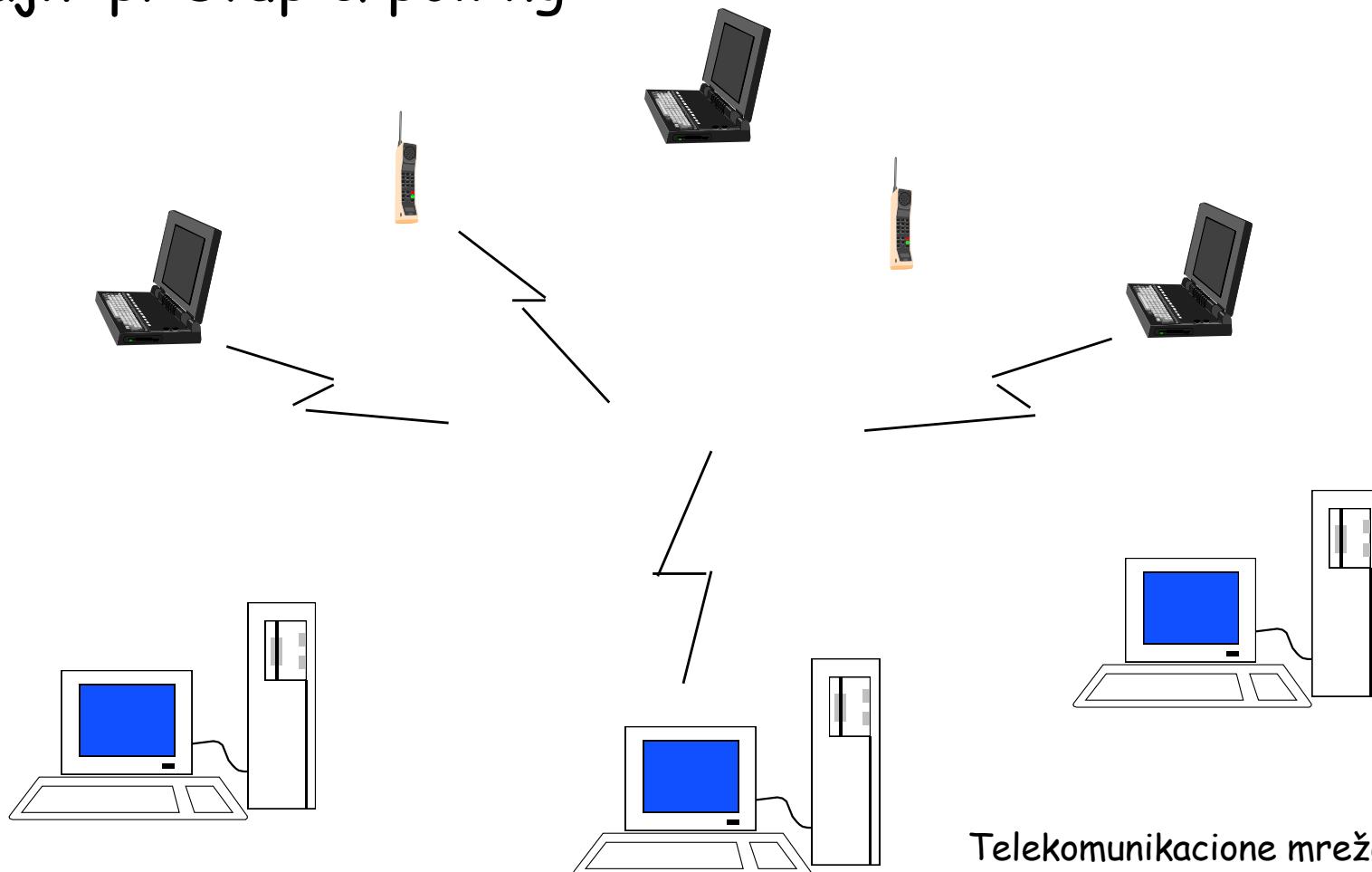
Ethernet

MAC kontrola

AdHoc: od stanice do stanice

Infrastrukturna konfiguracija: prenos preko bazne stanice

Slučajni pristup & polling

Ethernet

MAC kontrola

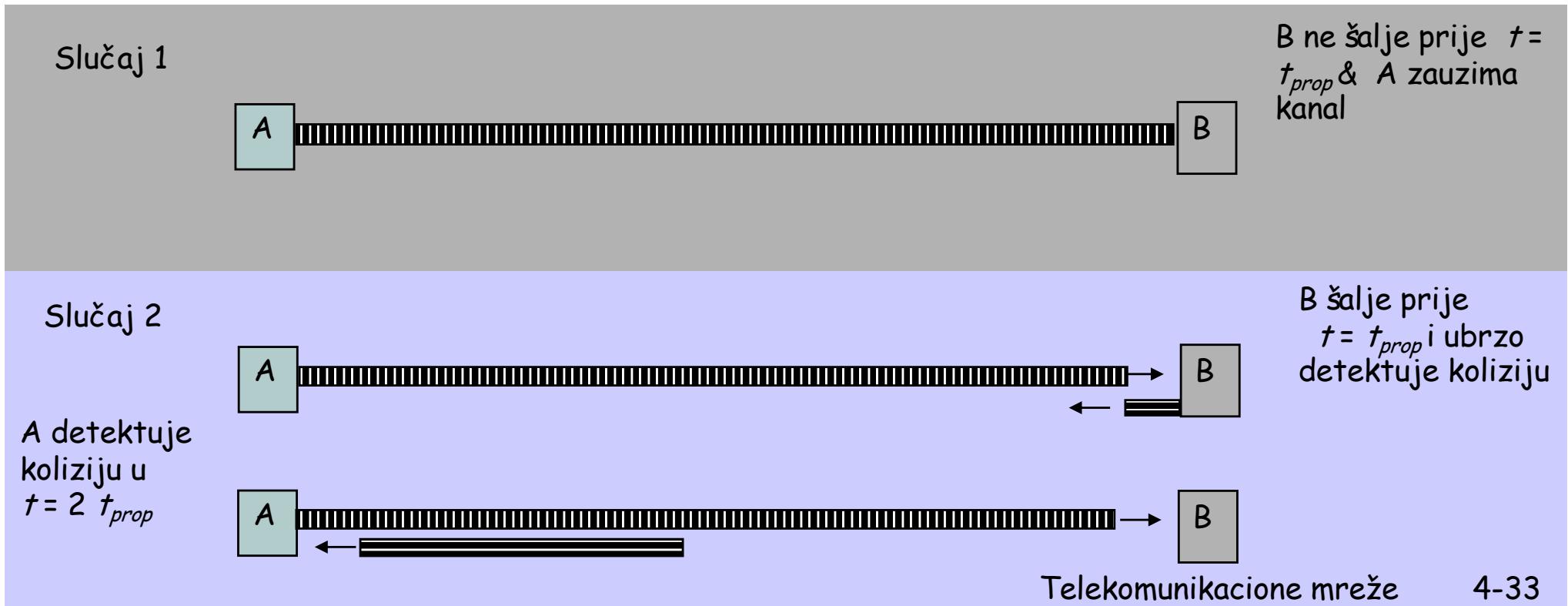
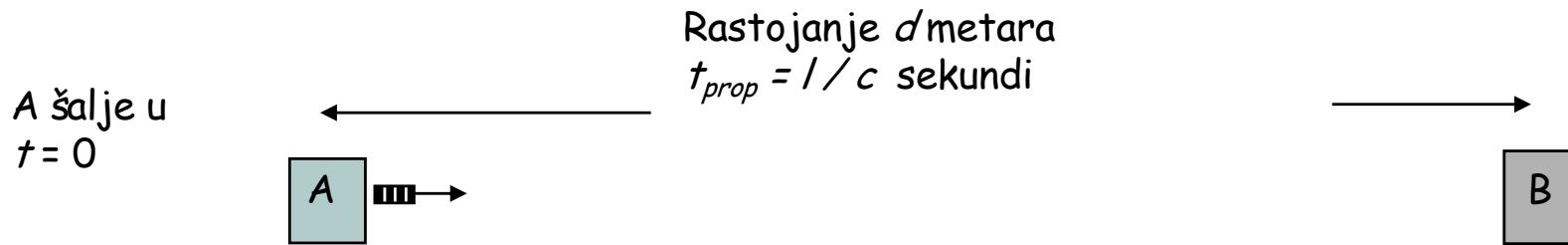
Izbor MAC kontrole

- Aplikacije
  - O kojem se tipu saobraćaja radi?
  - Govorni tokovi? Ravnomjerni saobraćaj, nizak nivo kašnjenja i varijacije kašnjenja
  - Podaci? Kratke poruke? Web stranice?
  - Podaci kompanija ili rezidencijalnih korisnika? Pouzdanost, troškovi
- Brojke
  - Koliko se može prenijeti saobraćaja?
  - Koliko korisnika se može opslužiti?
- Ključni parametar je proizvod brzine prenosa i kaašnjenja
  - Koordinacija dijeljenog medijuma podrazumijeva zauzimanje dijela kapaciteta (eksplicitno ili implicitno)
  - Složenost koordinacije je proporcionalna proizvodu kašnjenja i kapaciteta
- Jednostavan primjer dvije stanice
  - Stanica koja želi da pošalje frejm osluškuje medijum i šalje frejm kada je medijum slobodan
  - Stanica nadzire medijum radi detekcije kolizije
  - Ako se kolizija pojavi, potrebna je retransmisijska

Ethernet

MAC kontrola

Primjer MAC dvije stanice

Ethernet

MAC kontrola

Efikasnost MAC dvije stanice

- Prenos svakog frejma zahtijeva $2t_{prop}$ "tišine"
  - Stanica B mora biti pasivna t_{prop} prije i poslije trenutka kada Stanica A počinje da šalje
  - R brzina prenosa
  - Frejm veličine L bita

$$\text{Efektivna propusnost} = R_{eff} = \frac{L}{L/R + 2t_{prop}} = \frac{1}{1+2a} R \text{ b/s}$$

$$\text{Efikasnost} = \rho_{max} = \frac{R_{eff}}{R} = \frac{L}{L + 2t_{prop}R} = \frac{1}{1 + 2t_{prop}R/L} = \frac{1}{1+2a}$$

Normalizovani
proizvod kašnjenja i
kapaciteta

$$a = \frac{t_{prop}}{L/R}$$

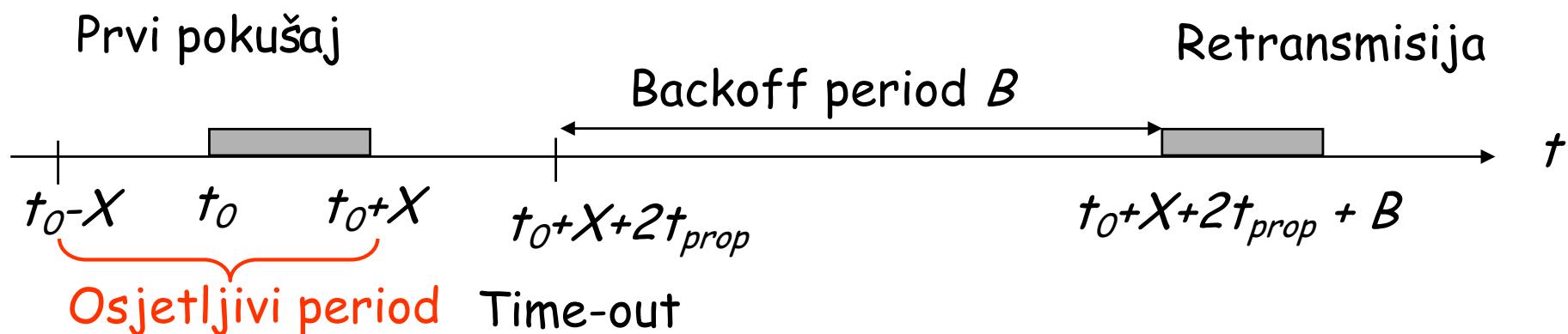
Kašnjenje uslijed propagacije
Kašnjenje uslijed prenosa frejma
Telekomunikacione mreže

Ethernet

MAC kontrola

Aloha

- Bežični link namijenjen povezivanju glavnog i udaljenih kampusa Univerziteta Havaji
- Najjednostavnije rješenje: samo pokušaj
  - Stanica šalje kad god ima šta da šalje
  - Istovremeni prenos više stаницa izaziva koliziju
  - Ako se ACK ne pojavi tokom timeout perioda stаницa bira proizvoljan backoff interval i obavlja retransmisiju

Ethernet

MAC kontrola

Aloha

- Definicije i pretpostavke
  - X : vrijeme prenosa frejma (konstantna veličina)
  - S : propusnost (srednji broj uspješno prenesenih frejmova tokom X sekundi)
  - G : opterećenje (srednje broj pokušaja tokom intervala X)
  - P_{uspjeh} : vjerovatnoća uspješnog prenosa

$$S = GP_{uspjeh}$$

- Svaki prenos koji počne tokom osjetljivog perioda izaziva koliziju
- Uspješan prenos se javlja kada tokom intervala $2X$ nema pokušaja prenosa

Ethernet

MAC kontrola

Aloha

- Koliko iznosi vjerovatnoća da tokom osjetljivog perioda nema dolazaka?
- Abramsonova pretpostavka: Efekat backoff algoritma je da su dolasci frejmova jednakovjerovalni u svakom intervalu
- G je srednji broj dolazaka u intervalu X
- X se podijeli na n intervala trajanja $\Delta = X/n$
- p = vjerovatnoća dolaska u intervalu Δ , tada je

$$G = n p$$

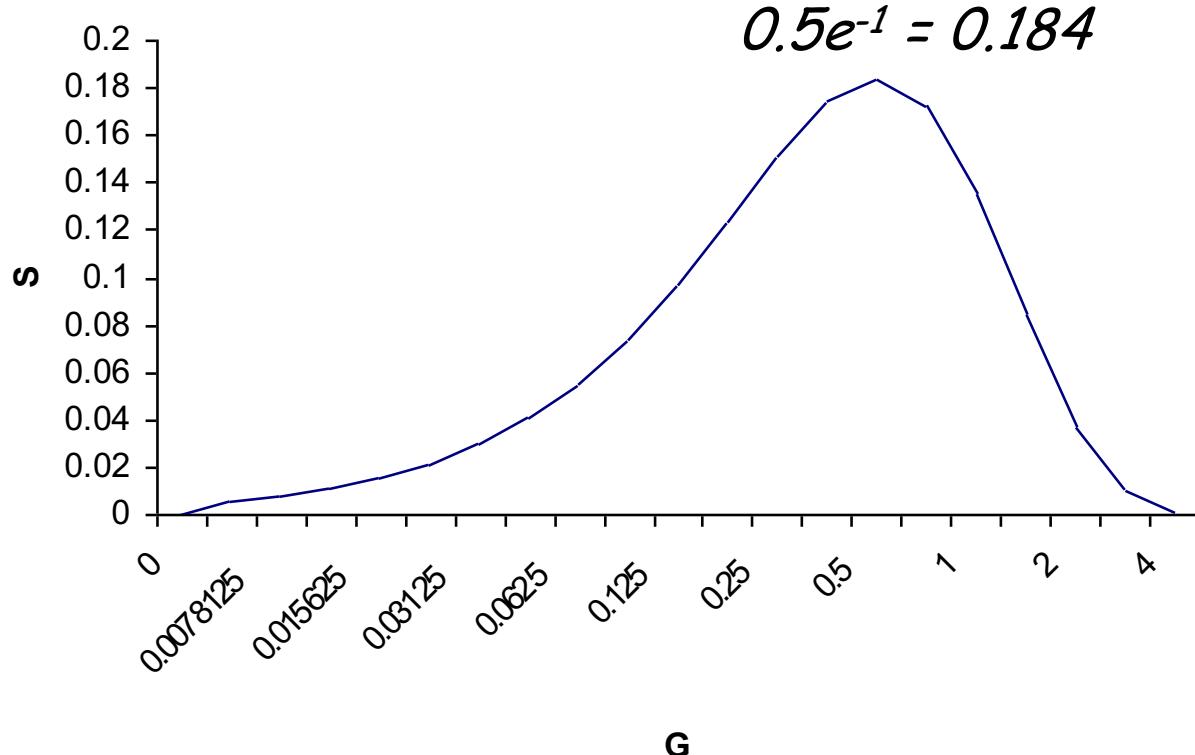
$$\begin{aligned} P_{uspjeh} &= P[0 \text{ dolazaka u intervalu } 2X] = \\ &= P[0 \text{ dolazaka u } 2n \text{ intervala}] \\ &= (1-p)^{2n} = \left(1 - \frac{G}{n}\right)^{2n} \rightarrow e^{-2G} \quad \text{kada } n \rightarrow \infty \end{aligned}$$

Ethernet

MAC kontrola

Aloha

$$S = GP_{uspjeh} = Ge^{-2G}$$

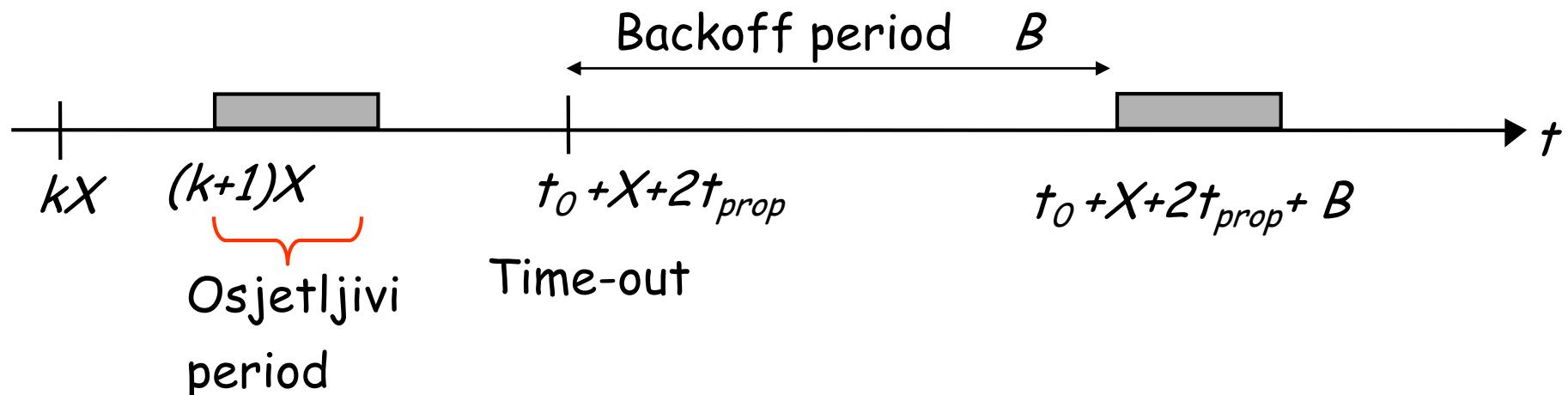
- Kolizije su sredstvo koordinacije
- Maksimalna propusnost je $\rho_{max} = 1/2e (18.4\%)$
- Dvostruko ponašanje:
Malo G , $S \approx G$
Veliko G , $S \downarrow 0$
- Moguća je lavina kolizija koje obaraju propusnost na nulu

Ethernet

MAC kontrola

Slotted Aloha

- Vrijeme je podijeljena na slotove trajanja X sekundi
- Stanice su sinhronizovane
- Stanice prenose frejmove u prvom vremenskom slotu koji dolazi nakon pristizanja podataka za slanje
- Backoff intervali su trajanja cijelog broja slotova

Samo frejmovi koji krenu tokom intervala X izazivaju koliziju.

Ethernet

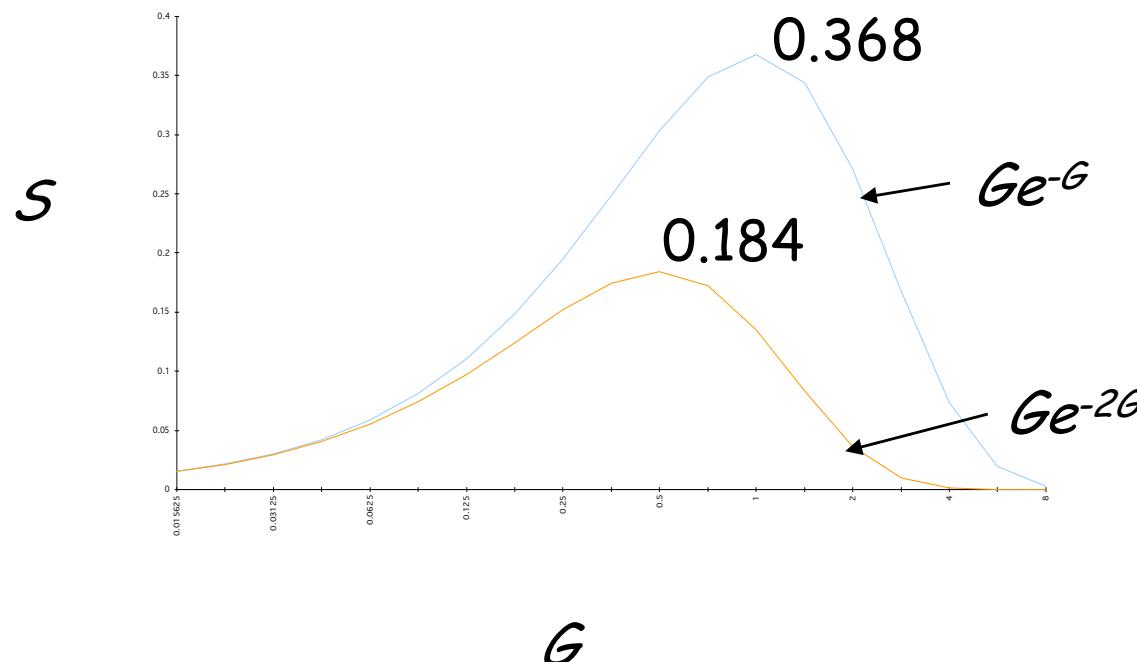
MAC kontrola

Slotted Aloha

$$S = GP_{uspjeh} = GP[\text{nema dolazaka u } X \text{ sekundi}]$$

$$= GP[\text{nema dolazaka u } n \text{ intervala}]$$

$$= G(1 - p)^n = G\left(1 - \frac{G}{n}\right)^n \rightarrow Ge^{-G}$$

Ethernet

MAC kontrola

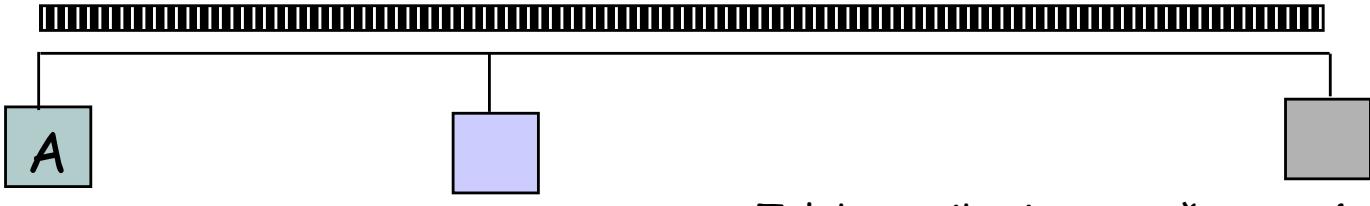
Carrier Sensing Multiple Access (CSMA)

- Stanica osluškuje kanal prije početka slanja
  - Ako je zauzet, ili čeka da se medijum oslobodi ili odlaže slanje (različite opcije)
  - Ako je slobodan, počinje slanje
  - **Osjetljivi period je smanjen na t_{prop}** (zbog efekta zauzimanja kanala)
  - Kada se pojavi kolizija ona pokriva čitavo trajanje frejma
  - Ako je $t_{prop} > X$ (ili ako je $a > 1$), nema poboljšanja u odnosu na ALOHA ili slotted ALOHA

Stanica A
počinje da
šalje u $t = 0$

Stanica A
zauzima kanal u
 $t = t_{prop}$

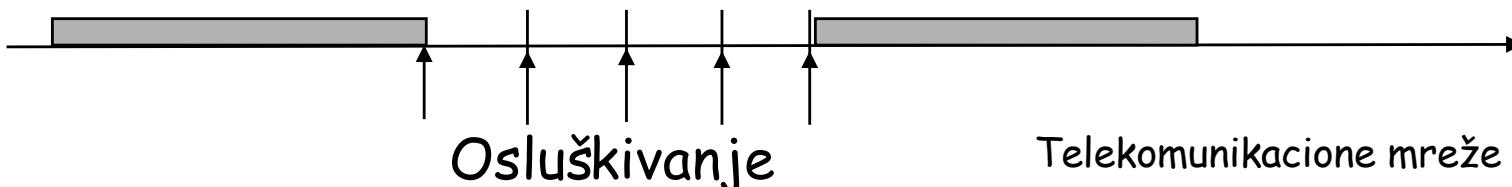

Ethernet

MAC kontrola

Carrier Sensing Multiple Access (CSMA)

- Ponašanje predajnika kada otkrije zauzeti kanal
  - 1-persistent CSMA (najpohlepniji)
    - Počinje slanje čim se kanal oslobodi
    - Nisko kašnjenje i niska efikasnost
  - Non-persistent CSMA (najmanje pohlepan)
    - Čeka period backoff-a, tada ponovo osluškuje medijum
    - Visoko kašnjenje i visoka efikasnost
  - p-persistent CSMA (podesiva pohlepnost)
    - Čeka dok se kanal ne oslobodi, šalje sa vjerovatnoćom p ; ili čeka u trajanju jednog mini slot-a i ponovo osluškuje sa vjerovatnoćom $1-p$
    - Kašnjenje i efikasnost je moguće podešavati

Ethernet

MAC kontrola

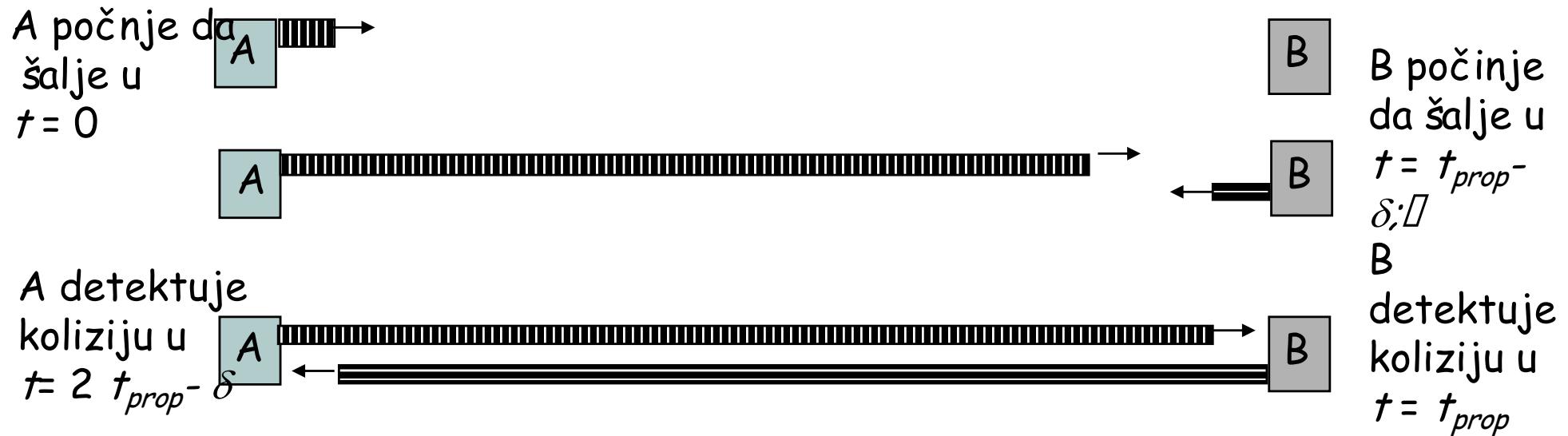
CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

- Nadzire kolizije i prekida prenos
  - Stanice koje žele da šalju, prvo osluškuju prisustvo nocioca
  - Poslije početka slanja, stanice nastavljaju sa slušanjem kako bi detektovale koliziju
  - Ako je kolizija detektovana, sve stanice prekidaju prenos, određuju slučajna backoff vremena, i pokušavaju ponovo
- U CSMA kolizije rezultiraju u gubljenju X (L/R) sekundi za prenos cijelog frejma
- CSMA-CD smanjuje gubitak vremena na vrijeme do detekcije kolizije i prekida prenosa

Ethernet

MAC kontrola

CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

Potrebno je vrijeme $2t_{prop}$ da bi se utvrdilo zauzimanje kanala

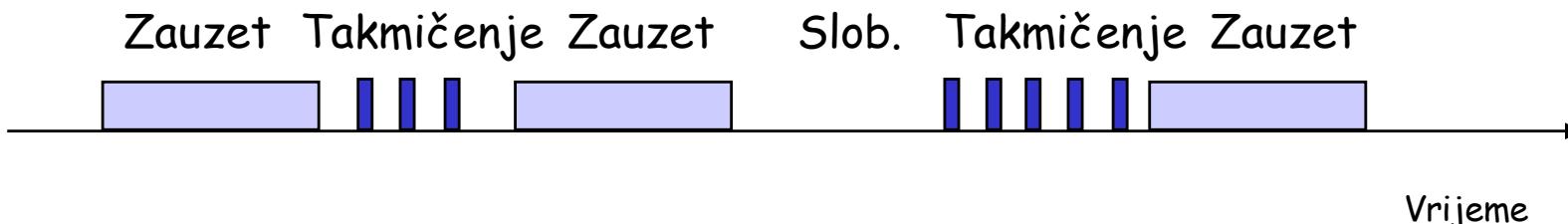
Ethernet

MAC kontrola

CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

□ Pretpostavke

- Kolizije se detektuju i rješavaju tokom $2t_{prop}$
- Vrijeme je podijeljeno na $2t_{prop}$ slotova tokom perioda takmičenja
- Neka je n aktivnih stanica, i neka svaka može slati sa vjerovatnoćom p u svakom periodu takmičenja
- Jednom kada je takmičenje završeno (stanica uspješno zauzima kanal), stanici treba X (L/R) sekundi za prenos frejma
- Potrebno je t_{prop} prije nego što počne naredno takmičenja.

Ethernet

MAC kontrola

CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

- Koliko traje takmičenje?
- Takmičenje završava kada tačno jedna stanica šalje tokom slot-a:

$$P_{uspjeh} = np(1 - p)^{n-1}$$

- Nalaženjem prvog izvoda od P_{uspjeh} utvrđuje se da se njegova maksimum dobija za $p=1/n$

$$P_{uspjeh}^{\max} = n \frac{1}{n} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{n-1} = \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{n-1} \rightarrow \frac{1}{e}$$

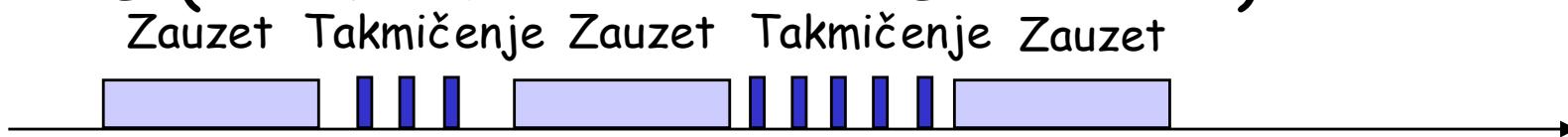
- Prosječno, $1/P^{\max} = e = 2.718$ vremenskih slotova je potrebno do okončanja takmičenja

Srednje trajanje takmičenja = $2t_{prop}e$ sekundi

Ethernet

MAC kontrola

CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

- Pri maksimalnoj propusnosti, sistem nema slobodnih intervala

$$\rho_{\max} = \frac{X}{X + t_{prop} + 2et_{prop}} = \frac{1}{1 + (2e + 1)a} = \frac{1}{1 + (2e + 1)Rd / v L}$$

- Gdje je:

R b/s, L b/frejmu, $X = L/R$ s/frejmu

$$a = t_{prop}/X$$

v m/s - brzina svjetlosti

d rastojanje između dva krajnja sistema (m)

$$2e+1 = 6.44$$

Ethernet

MAC kontrola

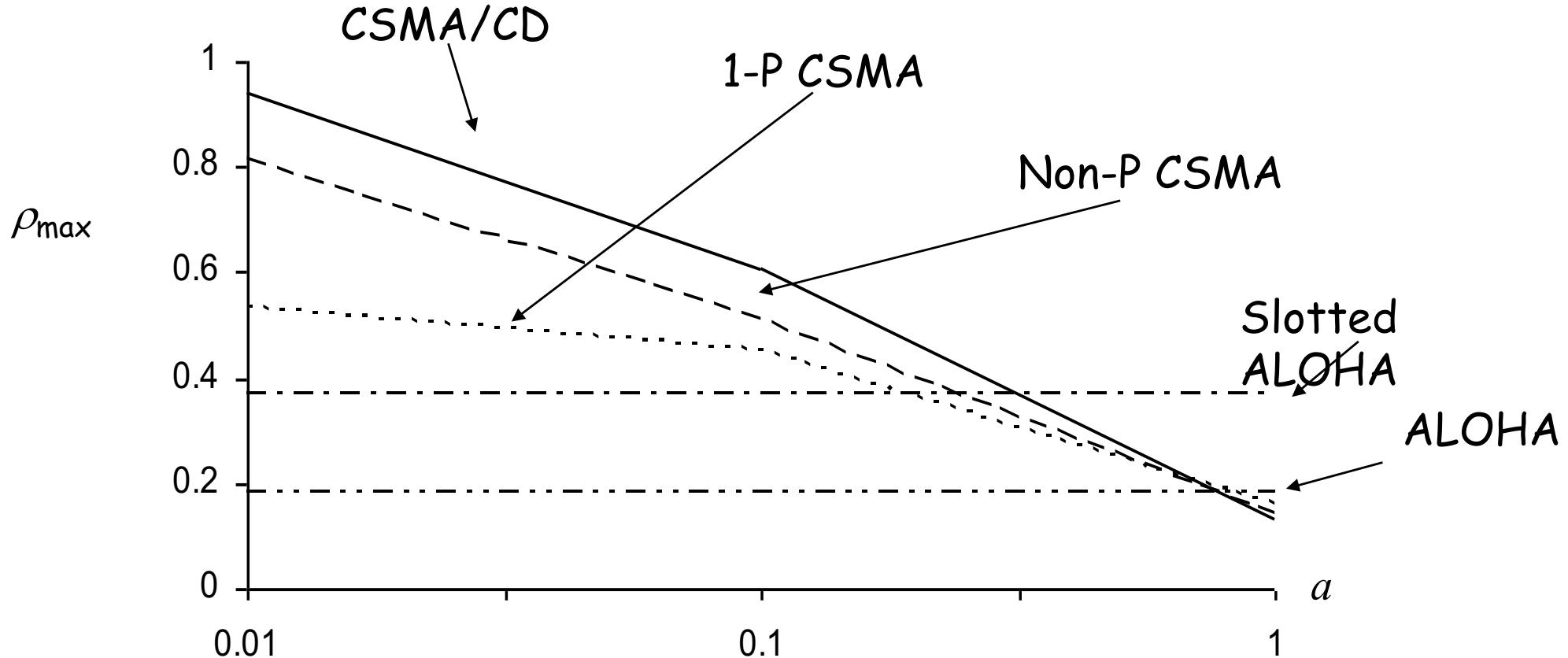
CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

- Sve do 10Gb/s Ethernet standardi su koristili CSMA-CD
- Npr za 10Mb/s Ethernet
  - 1-persistentna detekcija nosioca
  - $R = 10 \text{ Mb/s}$
  - $t_{\text{prop}} = 51.2 \mu\text{s}$
    - Slot je trajao 512 bita = 64B (najmanji Etherent frejm)
    - Podržavao je segment dužine 2.5 km sa 4 ripitera.
  - Binarno eksponencijalni Backoff
    - Poslije n kolizija, bira backoff iz $\{0, 1, \dots, 2^k - 1\}$, gdje je $k = \min(n, 10)$

Ethernet

MAC kontrola

CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

- Za malo a : CSMA-CD ima najbolju propusnost
- Za veliko a : Aloha & slotted Aloha imaju bolju propusnost

Ethernet

MAC kontrola

CSMA-CD (CSMA with Collision Detection)

- Neke aplikacije zahtijevaju brži odziv od drugih, npr. ACK poruke
- Potreba za različitim vremenima između frejmova
  - Visoko prioritetni saobraćaj prati kanal tokom vremena τ_1
  - Nisko prioritetni saobraćaj osluškuje kanal tokom vremena $\tau_2 > \tau_1$
  - Ako je prisutan visoko prioritetni saobraćaj, zauzima prvi kanal
- Ovaj mehanizam se koristi u IEEE 802.11 WLAN